

Test Booklet Code & No.

प्रश्नपत्रिका कोड व क्र.

B

Paper-III PSYCHOLOGY

Signature and Name of Invigilator

Seat No.

--	--	--	--	--	--	--	--

1. (Signature)

(In figures as in Admit Card)

(Name)

Seat No.

(In words)

2. (Signature)

(Name)

OMR Sheet No.

--	--	--	--	--	--	--	--

(To be filled by the Candidate)

MAY - 13316**Time Allowed : 2½ Hours]****[Maximum Marks : 150****Number of Pages in this Booklet : 48****Number of Questions in this Booklet : 75****Instructions for the Candidates**

- Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
- This paper consists of **75** objective type questions. Each question will carry **two** marks. All questions of Paper-III will be compulsory, covering entire syllabus (including all electives, without options).
- At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
 - To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
 - Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.**
 - After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
- Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
Example : where (C) is the correct response.

(A)	(B)	(C)	(D)
-----	-----	-----	-----
- Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only**. If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
- Read instructions given inside carefully.
- Rough Work is to be done at the end of this booklet.
- If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
- You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
- Use only Blue/Black Ball point pen.**
- Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.**
- There is no negative marking for incorrect answers.**

विद्यार्थ्यांसाठी महत्वाच्या सूचना

- परिक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणास दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
- सदर प्रश्नपत्रिकेत **75** बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास **दोन** गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील **सर्व** प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे. सदरचे प्रश्न हे या विषयाच्या संपूर्ण अभ्यासक्रमावर आधारित आहेत.
- परीक्षा सुरु झाल्यावर विद्यार्थ्याला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनीटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून घ्याव्यात.
 - प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्विकारू नये.
 - पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून घ्यावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चुकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळी वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.
 - वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
- प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळ/निळ्या करवा.
उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर

(A)	(B)	(C)	(D)
-----	-----	-----	-----
- या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत. इतर ठिकाणी लिहीलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
- आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
- प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
- जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणा व्यतिरिक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खुण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गाचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्याला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
- परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्याने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापी प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
- फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा.**
- कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.**
- चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.**

MAY - 13316/III—B

MAY - 13316/III—B

PSYCHOLOGY**Paper III****मानसशास्त्र****प्रश्नपत्रिका III****Time Allowed : 2½ Hours]****[Maximum Marks : 150**

Note : This Question Paper contains **Seventy Five (75)** multiple choice questions, each question carries **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण **पचहत्तर (75)** बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. **सर्व** प्रश्न सोडवा.

1. Lucid dreams are those : (1) Where dreamer is aware that he/she is dreaming (2) Dreamer can influence course of dream (3) Which occur after REM sleep deprivation (4) Which occur under sedative influence Select the correct answer from the codes given below : Codes : (A) (1) and (4) only (B) (1) and (2) only (C) (3) and (4) only (D) (1), (3) and (4) only	1. ल्यूसिड स्वप्ने ती असतात, ज्यात : (1) स्वप्न पाहणाऱ्याला हे स्वप्न आहे ह्याची कल्पना असते (2) स्वप्न पाहणारा स्वप्नाचा ओघ बदलू शकतो (3) जलद नेत्रचल निद्रेच्या वंचिततेमुळे निर्माण होतात (4) निद्रा औषधीच्या परिणामामुळे ही स्वप्ने पडतात खाली दिलेल्या संकेतांकामधून योग्य पर्याय निवडा : संकेतांक : (A) (1) आणि (4) फक्त (B) (1) आणि (2) फक्त (C) (3) आणि (4) फक्त (D) (1), (3) आणि (4) फक्त
---	---

MAY - 13316/III—B

2. Which of the following are types of dementia :

- (1) Parkinsons
- (2) Endocrine
- (3) Vascular
- (4) Alzheimers

Select the correct answer from the codes given below :

Codes :

- (A) (1) and (4) only
- (B) (1), (2) and (4) only
- (C) (1), (3) and (4) only
- (D) (2), (3) and (4) only

3. Older adults show decline in :

- (1) Selective attention
- (2) Sustained attention
- (3) Implicit memory
- (4) Working memory

Select the correct answer from the codes given below :

Codes :

- (A) (1) and (4) only
- (B) (1) and (2) only
- (C) (2) and (3) only
- (D) (3) and (4) only

2. खालीलपैकी कोणते डिमेंशियाचे प्रकार आहेत ?

- (1) पार्किन्सन्स
- (2) एंडोक्राइन
- (3) व्हॅस्कुलर
- (4) ऍल्झायमर्स

खाली दिलेल्या संकेतांकामधून योग्य पर्याय निवडा :

संकेतांक :

- (A) (1) आणि (4) फक्त
- (B) (1), (2) आणि (4) फक्त
- (C) (1), (3) आणि (4) फक्त
- (D) (2), (3) आणि (4) फक्त

3. वयस्क प्रौढांमध्ये खालीलपैकी कश्यात क्षय आढळतो ?

- (1) निवडक अवधान
- (2) निरंतर अवधान
- (3) अव्यक्त स्मृती
- (4) कार्यरत स्मृती

खाली दिलेल्या संकेतांकामधून योग्य पर्याय निवडा :

संकेतांक :

- (A) (1) आणि (4) फक्त
- (B) (1) आणि (2) फक्त
- (C) (2) आणि (3) फक्त
- (D) (3) आणि (4) फक्त

MAY - 13316/III—B

4. Sudhir Kakar's theorization of Indian self :

- (1) Maintains cultural stability of psychodynamic stages as important question
- (2) Uses psychodynamic school of thought to understand self
- (3) Criticize and dismiss utility of biographical methods while understanding self
- (4) Is largely dependent on reliable measurement of psychodynamic aspects Indian self

Select the correct answer from the codes given below :

Codes :

- (A) (1) and (2) only
- (B) (2) and (4) only
- (C) (1), (2) and (4) only
- (D) (2), (3) and (4) only

4. भारतीय स्वचे सुधीर कक्कर यांचे सैद्धान्तिकीकरण :

- (1) मनोविश्लेषणवादी अवस्थांची सांस्कृतिक स्थिरता हा महत्त्वाचा प्रश्न मानते
- (2) स्वच्या आकलनासाठी मनोविश्लेषणवादी दृष्टीकोनाचा वापर करते
- (3) स्वच्या आकलनासाठी चरित्रात्मक पद्धतीच्या उपयोगावर टीका करते आणि उपयोगातून काढून टाकते
- (4) भारतीय स्वच्या मनोविश्लेषणवादी गुणांच्या विश्वसनीय मापनावर मोठ्या प्रमाणावर अवलंबून राहते

खाली दिलेल्या संकेतांकामधून योग्य पर्याय निवडा :

संकेतांक :

- (A) (1) आणि (2) फक्त
- (B) (2) आणि (4) फक्त
- (C) (1), (2) आणि (4) फक्त
- (D) (2), (3) आणि (4) फक्त

MAY - 13316/III—B

5. Imagine that the scores on twenty personality needs, proposed by Henry Murray, are factor analyzed by using the following three methods of factor extraction :

- (1) Maximum likelihood,
- (2) Principal axes
- (3) Principal components.

Arrange these methods in descending order in terms of variance they condense with the help of codes given below, assuming that by each method the same number of factors are extracted.

Codes :

- (A) (1) (2) (3)
- (B) (1) (3) (2)
- (C) (2) (3) (1)
- (D) (3) (2) (1)

5. हेन्री मरेच्या तीस व्यक्तिमत्त्व गरजांचे घटक विश्लेषण, घटक निष्कर्षणाच्या पुढील तीन पद्धती :

- (1) मॅक्सिमम लाइकलिहूड
- (2) प्रिन्सिपल अॅक्सेस
- (3) प्रिन्सिपल कॉम्पोनेंट्स

वापरून केले असे समजा. तिन्ही पद्धतींनी काढलेल्या घटकांची संख्या सारखीच होती, असे गृहीत धरून यापद्धती, त्या किती प्रचरणाचे संक्षेपण करतात, खालील संकेतांकाच्या आधारे उतरत्या क्रमाने लावा.

संकेतांक :

- (A) (1) (2) (3)
- (B) (1) (3) (2)
- (C) (2) (3) (1)
- (D) (3) (2) (1)

MAY - 13316/III—B

6. In terms of percentage of common variance shared by the two variables, arrange the following correlations in ascending order with the help of codes given below :

- (1) 0.7
(2) -0.6
(3) 0.5
(4) -0.8

Codes :

- (A) (4) (1) (2) (3)
(B) (4) (2) (3) (1)
(C) (3) (2) (1) (4)
(D) (1) (3) (2) (4)

7. A psychologist employed in the school, at the instructions of school authorities, administered an IQ test to the school children and displayed the scores on the notice-board. This is an :

- (A) ethically incorrect practice, since it violates confidentiality
(B) ethically incorrect practice, since it violates informed consent
(C) ethically correct practice in view of the transparent policies of the school
(D) ethically correct practice provided the IQ scores are not taken into consideration while giving grades

6. दोन परिवर्त्यामधील सामान्य प्रचरणाच्या प्रतिशतानुसार पुढील सहसंबंध गुणांक खालील संकेतांकाच्या आधारे चढत्या क्रमाने लावा :

- (1) 0.7
(2) -0.6
(3) 0.5
(4) -0.8

संकेतांक :

- (A) (4) (1) (2) (3)
(B) (4) (2) (3) (1)
(C) (3) (2) (1) (4)
(D) (1) (3) (2) (4)

7. एका शाळेत नोकरी करत असलेल्या मानसशास्त्रज्ञाने, शाळेतील अधिकाऱ्यांच्या सूचनेनुसार, शाळेतील मुलांना बुद्धिमत्तेची (आय. क्यू.) चाचणी दिली व त्यांचे प्राप्तांक सूचनाफलकावर लावले हे :

- (A) नैतिकदृष्ट्या अयोग्य गोष्ट आहे, कारण गोपनीयतेचा भंग होतो
(B) नैतिकदृष्ट्या अयोग्य गोष्ट आहे, कारण पूर्वकल्पनाधारित मान्यतेचा भंग होतो
(C) शाळेच्या पारदर्शक धोरणांनुसार नैतिकदृष्ट्या योग्य गोष्ट आहे
(D) विद्यार्थ्यांना श्रेणी (गुण) देतांना जर बुद्धिमत्ता गुणांक विचारात घेण्यात आले नाहीत, तर नैतिकदृष्ट्या योग्य गोष्ट आहे

MAY - 13316/III—B

<p>8. How many interactions can be studied in a $2 \times 2 \times 3$ factorial design ?</p> <p>(A) 3
(B) 4
(C) 7
(D) 12</p> <p>9. Logo-therapy conceptualizes frustration of striving for meaning as :</p> <p>(A) Tragic triad
(B) Noögenic neurosis
(C) Paradoxical intention
(D) Hyperreflection</p> <p>10. The following are psychological crisis experienced according to Erikson's developmental stages. Arrange them chronologically and choose the correct option from the codes given below :</p> <p>(1) Intimacy Vs isolation
(2) Autonomy Vs shame and doubt
(3) Ego-identity Vs role-confusion
(4) Initiative Vs guilt</p> <p>Codes :</p> <p>(A) (2) (4) (3) (1)
(B) (4) (2) (1) (3)
(C) (1) (4) (2) (3)
(D) (2) (3) (4) (1)</p> | <p>8. $2 \times 2 \times 3$ घटकानुसारी आखणीत किती अंतर्क्रियांचा अभ्यास करता येईल ?</p> <p>(A) 3
(B) 4
(C) 7
(D) 12</p> <p>9. लोगोथेरेपीनुसार अर्थासाठीच्या धडपडीतून येणारे वैफल्य ही संकलपना म्हणजे :</p> <p>(A) दुःखान्तिक त्रिमिती
(B) नोजेनिक मनश्चेतापदशा
(C) परस्परविरोधी उद्देश
(D) अधिक चिंतन</p> <p>10. खाली एरीक्सनच्या विकास अवस्थांनुसार अनुभवला येणारे मानसिक संघर्ष दिले आहेत. त्यांना कालानुक्रमे लावा आणि खालील संकेतांकातून योग्य पर्याय निवडा.</p> <p>(1) जवळीकता विरुद्ध एकलन
(2) स्वायत्तता विरुद्ध लाज आणि संदिग्धता
(3) अहं ओळख विरुद्ध भूमिका गोंधळ
(4) पुढाकार विरुद्ध अपराधीपणा</p> <p>संकेतांक :</p> <p>(A) (2) (4) (3) (1)
(B) (4) (2) (1) (3)
(C) (1) (4) (2) (3)
(D) (2) (3) (4) (1)</p> |
|--|---|

MAY - 13316/III—B

11. The theory that supports the view that behaviour is influenced by biology and tied to evolution is :
- (A) Social cognitive theory
(B) Information processing theory
(C) Ethological theory
(D) Socio-cultural cognitive theory
12. Match List I with List II and select the correct answer using the codes given below :

List I

(Concept in Intelligence Theory)

- (P) *g*-factor
(Q) Componential
(R) Crystallized
(S) SOI

**List II
(Features)**

- (1) Analogical
(2) Content and product
(3) Many specific factors
(4) Orthogonal components
(5) Past experience

Codes :

- (P) (Q) (R) (S)
(A) (1) (4) (5) (2)
(B) (3) (1) (4) (5)
(C) (2) (4) (3) (5)
(D) (3) (1) (5) (2)

11. कोणती उपपत्ती ह्या दृष्टीकोणाचा समर्थन करते की वर्तन जैविक घटकांद्वारे प्रभावित होते व उत्क्रांतीशी जोडलेले आहे ?
- (A) सामाजिक बोधनिक उपपत्ती
(B) वृत्त प्रक्रियन उपपत्ती
(C) आचार विज्ञान उपपत्ती
(D) सामाजिक-सांस्कृतिक बोधनिक उपपत्ती
12. यादी I व यादी II मधील जोड्या लावा व खालील संकेतांक वापरून योग्य उत्तर निवडा :

यादी I

(बुद्धिमत्ता सिद्धांतातील संकल्पना)

- (P) जी-घटक
(Q) कॉम्पोनेन्शियल
(R) स्फटीकरूप
(S) एस.ओ.आय.

**यादी II
(विशेष)**

- (1) सादृष्यानुमान
(2) आशय आणि फलीत (प्रोडक्ट)
(3) अनेक विशिष्ट घटक
(4) ऑर्थोगोनल घटक
(5) पूर्वानुभव

संकेतांक :

- (P) (Q) (R) (S)
(A) (1) (4) (5) (2)
(B) (3) (1) (4) (5)
(C) (2) (4) (3) (5)
(D) (3) (1) (5) (2)

MAY - 13316/III—B

13. High intensity signals or highly sensitive subjects will generate ROC curve that lies :
- (A) Close to chance diagonal
(B) Upper right hand corner
(C) Upper left hand corner
(D) Lower left hand corner
14. Match List I with List II and select the correct answer using the codes given below :

List I**(Term to Perception)**

- (P) Template matching
(Q) Prototype matching
(R) Feature analysis
(S) Geons

List II**(Explanation)**

- (1) Recognizing chairs regardless of design
(2) Bar code on products
(3) Special neurons detecting orientation of line
(4) Recognition by component

Codes :

- (P) (Q) (R) (S)
(A) (3) (2) (1) (4)
(B) (4) (3) (2) (1)
(C) (2) (1) (3) (4)
(D) (1) (4) (2) (3)

13. तीव्र संकेत किंवा उच्च संवेदनशीलता असलेले प्रयुक्तांचे आर.ओ.सी. (ROC) वक्र खालील दिल्याप्रकारे आढळतील :
- (A) चांस डायग्नोलच्या निकट
(B) उजव्या बाजूच्या वरच्या कोपऱ्यात
(C) डाव्या बाजूच्या वरच्या कोपऱ्यात
(D) डाव्या बाजूच्या खालच्या कोपऱ्यात
14. यादी I व यादी II मधील जोड्या लावा व खालील संकेत वापरून योग्य उत्तर निवडा :

यादी I**(संवेदनाविषयी संकल्पना)**

- (P) टॅम्पलेट अनुरूपण
(Q) आदिरूप अनुरूपण
(R) मुखांग विश्लेषण
(S) जियोन्स

यादी II**(स्पष्टीकरण)**

- (1) खुर्चीचा आकार कोणताही असला तरी त्याला खुर्ची म्हणून ओळखणे
(2) वस्तुवर छापलेले बार कोड
(3) रेषेच्या अभिमुखतेची सूचना करणाऱ्या चेतापेशी
(4) घटकाआधारे प्रत्यभिज्ञा

संकेतांक :

- (P) (Q) (R) (S)
(A) (3) (2) (1) (4)
(B) (4) (3) (2) (1)
(C) (2) (1) (3) (4)
(D) (1) (4) (2) (3)

MAY - 13316/III—B

15. Based on research two conclusions have been drawn about subliminal stimuli. Subliminal perception can :

- (1) influence our behaviour
- (2) influence people's economic decisions
- (3) influence our personality
- (4) has potential for mind control

Select the correct answer from the codes given below :

Codes :

- (A) (1) and (2)
- (B) (2) and (4)
- (C) (1), (2) and (4)
- (D) (2), (3) and (4)

16. In a repeated measures ANOVA, with ten subjects, each subject tested under all three experimental conditions, the conditions $\times$ subjects variance (also used as an estimate of error variance) would be associated with degree of freedom.

- (A) 3
- (B) 9
- (C) 18
- (D) 27

15. संशोधनाच्या आधारे अवसीमीय उद्दीपकासंबंधी दोन प्रकाराचे निष्कर्ष आढळतात. अवसीमीय संवेदन :

- (1) आपल्या वर्तनावर प्रभाव टाकते
 - (2) व्यक्तीच्या आर्थिक निर्णयावर प्रभाव टाकते
 - (3) आपल्या व्यक्तीमत्त्वावर प्रभाव टाकते
 - (4) मनावर नियंत्रण करण्याची क्षमता राखते
- खाली दिलेल्या संकेतांकामधून योग्य पर्याय निवडा :

संकेतांक :

- (A) (1) आणि (2)
- (B) (2) आणि (4)
- (C) (1), (2) आणि (4)
- (D) (2), (3) आणि (4)

16. दहा प्रयुक्त असलेल्या, एका पुनरावर्तित-मापन प्रचरण विश्लेषणात, प्रत्येक प्रयुक्ताला प्रयोगाच्या तिन्ही स्थितीत वापरण्यात आले. या विश्लेषणात स्थिती $\times$ प्रयुक्त प्रचरण किती मुक्ती-प्रमाण संख्येवर आधारित असेल ?

- (A) 3
- (B) 9
- (C) 18
- (D) 27

MAY - 13316/III—B

17. Differences in families, neighbourhoods, culture and even time period affect development. It assumes that development is

- (A) Contextual
- (B) Multidirectional
- (C) Multidimensional
- (D) Plastic

18. Leaders who exert profound effects on their followers and who establish special types of relationships with their followers are considered to be :

- (A) Consultative leaders
- (B) Transformational leaders
- (C) Democratic leaders
- (D) Normative leaders

17. कुटुंब, शेजारी, संस्कृती आणि काळातील भेद विकासावर प्रभाव टाकतात. हे मत असे गृहीत धरते की विकास हा असतो.

- (A) संदर्भाधारीत
- (B) बहुनिदेशक
- (C) बहुमितीय
- (D) लवचीक

18. जे नेते अनुयायांवर गहन परिणाम करतात व त्यांच्याशी विशेष नाते जोडतात, त्यांना काय समजले जाते ?

- (A) संमंत्रक नेते
- (B) रूपांतरण साधणारे नेते
- (C) लोकशाही नेते
- (D) प्रमाणमार्गी (नॉर्मेटिव्ह) नेते

MAY - 13316/III—B

19. Memory span task is used to assess the :

- (A) Limited capacity of STM
- (B) Limited capacity of sensory register
- (C) Limited duration of STM
- (D) Limited duration of LTM

20. Which of the following conditions best characterizes the focus of behavioural model of school intervention ?

- (A) Underlying psychological process
- (B) Relationship among children
- (C) Children temperament
- (D) Observable events

19. स्मृती कक्षा कार्याचे उपयोग खालीलपैकी कोणत्या मापनाकरिता केले जाते ?

- (A) लघुकालिक स्मृतीची सीमित क्षमता
- (B) वेदनस्मृतीची सीमित क्षमता
- (C) लघुकालिक स्मृतीची सीमित कालावधी
- (D) दीर्घकालिक स्मृतीची सीमित कालावधी

20. शालेय आंतरनिरसनाच्या वार्तनिक प्रारूपाची गुण-वैशिष्ट्ये खालीलपैकी कोणत्या अटीमध्ये सर्वोत्तम दिसून येतात ?

- (A) आधारभूत मानसशास्त्रीय प्रक्रिया
- (B) मुलांमधील नातेसंबंध
- (C) मुलांचे स्वभावधर्म
- (D) निरीक्षणीय घटना

MAY - 13316/III—B

Question Nos. 21 to 26 :

In the following questions, each question has two statements — Assertion (A) and Reason (R). Read each question carefully and decide whether Assertion and Reason are individually correct or not, and if they are correct, whether the Reason is a valid explanation of the Assertion. For each question, before the corresponding question number, indicate your answer using the following codes :

- (A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)
- (B) Both (A) and (R) are true but (R) is not the correct explanation of (A)
- (C) (A) is true but (R) is false
- (D) (A) is false but (R) is true

प्रश्न क्र. 21 ते 26 :

खालील प्रश्नांमध्ये, प्रत्येक प्रश्नात दोन वाक्ये आहेत — विधान (Assertion or A) आणि कारण (Reason or R). प्रत्येक प्रश्न काळजीपूर्वक वाचा. विधान आणि कारण स्वतंत्रपणे बरोबर आहेत की नाही ते ठरवा आणि ती बरोबर असतील तर कारण हे विधानाचे यथार्थ स्पष्टीकरण आहे का ते ठरवा. प्रत्येक प्रश्नासाठी त्याच्या योग्य प्रश्नक्रमांकासमोर खालील संकेतन वापरून आपले उत्तर दर्शवा :

- (A) विधान (A) व कारण (R) दोन्ही सत्य आहेत आणि कारण (R) हे विधानाचे योग्य स्पष्टीकरण आहे
- (B) विधान (A) व कारण (R) दोन्ही सत्य आहेत पण कारण (R) हे विधानाचे बरोबर स्पष्टीकरण नाही
- (C) विधान (A) सत्य आहे पण कारण (R) हे चूक आहे
- (D) विधान (A) चूक आहे पण कारण (R) हे सत्य आहे

MAY - 13316/III—B

21. **Assertion (A) :**

The use of paper-pencil self-report personality inventories is questionable in personnel selection.

Reason (R) :

In selection situation, self-report personality inventories are highly susceptible to the influence of acquiescence response set.

22. **Assertion (A) :**

Separation of patients helps to resolve a folie à deux.

Reason (R) :

One of the two patients in a folie à deux have not developed a true psychotic condition.

21. **विधान (A) :**

कर्मचारी निवडीत कागद-पेन्सिल स्व-वृत्त व्यक्तिमत्त्व सूचींचा उपयोग विवादास्पद आहे.

कारण (R) :

निवडीवेळी, स्व-वृत्त व्यक्तिमत्त्व सूचींवर अनुसंमती अनुक्रिया न्यासाचा बराच परिणाम होतो.

22. **विधान (A) :**

रुग्णांचे विलगीकरण फोली अ ड दूर करण्यात मदत करते.

कारण (R) :

फोली अ ड मधील एका व्यक्तीत खऱ्या अर्थी दुर्मनस्कता विकसित झालेली नसते.

MAY - 13316/III—B

23. **Assertion (A) :**

Individuals with high levels of biological arousal are more vulnerable for aggression.

Reason (R) :

The social-cognitive model argues that low arousal individuals are less likely to experience negative affect while evaluating aggressive scripts.

24. **Assertion (A) :**

Probability of 'Linda is a banker and feminist activist' is judged higher than probability of 'Linda is a banker'.

Reason (R) :

Humans often form mental 'search sets' to estimate how frequent are members of some class, also known as effectiveness of a search set, creates availability heuristics.

23. **विधान (A) :**

जैविक उत्तेजनाची पातळी अधिक असलेल्या व्यक्ती या आक्रमकतेसाठी अधिक प्रवृत्त असतात.

कारण (R) :

सामाजिक-बोधनात्मक प्रारूपानुसार आक्रमक स्क्रिप्टचे मूल्यमापन करताना उत्तेजन पातळी कमी असलेल्या व्यक्ती ऋणात्मक भावस्थिती अनुभवण्याची शक्यता कमी असते.

24. **विधान (A) :**

'लिंगा ही बँक संचालक आहे आणि स्त्रीवादी कार्यकर्ती आहे' याची संभाव्यता 'लिंगा ही बँक संचालक आहे' याच्या संभाव्यतेपेक्षा अधिक सांगितली जाते.

कारण (R) :

एखाद्या समूहातील सदस्यांच्या वारंवारीतेचा अंदाज लावण्यासाठी माणसे बऱ्याचदा 'सर्च सेट' वापरतात. सर्व सेटच्या परिणामकारकतेमुळे उपलब्धता नवगामी निर्माण होते.

MAY - 13316/III—B

25. **Assertion (A) :**

REM sleep deprivation leads to rebound phenomena.

Reason (R) :

REM sleep has more functions than slow wave sleep.

26. **Assertion (A) :**

In attitude scaling by method of equal appearing intervals, median is usually used as a method of getting scale values.

Reason (R) :

Mean, median and mode are same in normal distribution.

25. **विधान (A) :**

जलद नेत्रचल निद्रेच्या वंचिततेमुळे 'रीबाऊंड फिर्नॉमेना' दिसते.

कारण (R) :

जलद नेत्रचल निद्रेची, मंद गती लहर निद्रेपेक्षा जास्त कार्ये असतात.

26. **विधान (A) :**

समदर्शी अंतराल पद्धतीने अभिवृत्ती-मापनीकरण करतांना मापन-मूल्य मिळविण्याकरिता बहुधा मध्यक (मिडिअन) वापरले जाते.

कारण (R) :

प्रसामान्य वितरणात मध्य (मिन), मध्यक (मिडिअन) आणि बहुलक (मोड) सारखेच असतात.

MAY - 13316/III—B

27. Match List I with List II and select the correct answer using the codes given below :

List I**(Error)**

- (P) Fundamental Attribution Error
- (Q) Actor-observer effect
- (R) Self-serving bias
- (S) Self-fulfilling prophecy

List II**(Description)**

- (1) Attributing own behaviour to situational and others to internal causes
- (2) A prediction that causes itself to occur
- (3) Overestimation of dispositional causes for others behaviours
- (4) Attributing own behaviour to situational and overestimating dispositional cases for others
- (5) Attributing our positive outcomes to dispositional causes and our own negative outcomes to situational ones

Codes :

- (P) (Q) (R) (S)
- (A) (3) (1) (4) (2)
- (B) (4) (2) (5) (3)
- (C) (3) (1) (5) (2)
- (D) (4) (3) (2) (1)

27. यादी I व यादी II यातील जोड्या लावा आणि खालील दिलेल्या संकेतांकामधून योग्य उत्तर निवडा :

यादी I**(प्रमाद)**

- (P) मूलभूत गुणानुरोपण प्रमाद
- (Q) कर्ता-निरीक्षक परिणाम
- (R) सेल्फ-सर्व्हिंग अभिनती
- (S) स्व-अनुकूलता प्रॉफेसी

यादी II**(वर्णन)**

- (1) आपले वर्तन परिस्थितीला आणि इतरांचे वर्तन अंतर्गत घटकांना अनुरोपण करणे
- (2) पूर्वकथन जे स्वतःचेच कारण आहे
- (3) इतरांच्या वर्तनाच्या व्यक्तिनिष्ठ कारणांचे अतिगणन करणे
- (4) स्वताच्या वर्तनाला परिस्थितीमध्ये गुणारोपीत करणे व इतरांच्या वर्तनाच्या व्यक्तिसापेक्ष कारणांचे अतिगणन करणे
- (5) आपल्या धनात्मक निष्पत्तीचे व्यक्तिसापेक्ष व ऋणात्मक निष्पत्तीचे परिस्थितीजन्य गुणानुरोपण करणे

संकेतांक :

- (P) (Q) (R) (S)
- (A) (3) (1) (4) (2)
- (B) (4) (2) (5) (3)
- (C) (3) (1) (5) (2)
- (D) (4) (3) (2) (1)

MAY - 13316/III—B

28. Closure, nearness, similarity and continuation are categories of :

- (A) Cognitive style
- (B) Cognitive organization
- (C) Perceptual integration
- (D) Perceptual organization

29. Match List I with List II and select the correct answer by using the codes given below :

List I

(Type of Correlation)

- (P) Partial correlation
- (Q) Phi coefficient
- (R) Point biserial correlation
- (S) Spearman rho

List II

(Brief Explanation)

- (1) Correlation between a dichotomous variable and a continuous variable
- (2) Correlation of a variable with a set of other variables
- (3) Correlation between two variables measured on or transformed to ordinal scale
- (4) Correlation between two variables after removing the influence of extraneous variable/s
- (5) Correlation between two dichotomous variables

Codes :

- (P) (Q) (R) (S)
- (A) (4) (5) (1) (3)
- (B) (2) (5) (1) (3)
- (C) (4) (1) (5) (2)
- (D) (2) (5) (3) (4)

28. बंदिस्तता, समीपता, समानता आणि निरंतरता हे कशाचे प्रवर्ग आहेत ?

- (A) बोधन शैली
- (B) बोधन संघटन
- (C) संवेदन संकलपन
- (D) संवेदन संघटन

29. यादी I व यादी II यातील जोड्या लावून खाली दिलेल्या संकेतांकामधून योग्य उत्तर निवडा :

यादी I

(सहसंबंध प्रकार)

- (P) आंशिक सहसंबंध
- (Q) फाय गुणांक
- (R) बिंदु-द्विश्रेणीक सहसंबंध
- (S) स्पिरमन र्हो

यादी II

(संक्षिप्त स्पष्टीकरण)

- (1) एक द्विभाजित परिवर्त्य व एक सलग परिवर्त्य यामधील सहसंबंध
- (2) एका परिवर्त्याचा इतर परिवर्त्याच्या संचाशी सहसंबंध
- (3) क्रमवाचक मापनीत असलेल्या किंवा तिच्यात रूपांतरित केलेल्या दोन परिवर्त्यांमधील सहसंबंध
- (4) बाह्य परिवर्त्य/परिवर्त्याच्या प्रभाव काढल्यानंतर दोन परिवर्त्यांमधील सहसंबंध
- (5) दोन द्विभाजित परिवर्त्यांमधील सहसंबंध

संकेतांक :

- (P) (Q) (R) (S)
- (A) (4) (5) (1) (3)
- (B) (2) (5) (1) (3)
- (C) (4) (1) (5) (2)
- (D) (2) (5) (3) (4)

MAY - 13316/III—B

30. The three components of Guilford's SOI model are :

- (A) Product, Procedures, Content
- (B) Operation, Content, Product
- (C) Operation, Content and Transformations
- (D) Content, Product and Concepts

Question Nos. 31 to 35 :

Read the following paragraph and answer the *five* questions **31-35** that follow :

The human and animal behaviour can be examined from the perspective of its adaptation value. Rats allowed to drink a novel-tasting fluid (Saccharin flavoured water) and made sick hours later by a durg injection learned to avoid drinking the flavoured water. The aversion was always to the most recent novel substance, not the familiar tap water

30. गिल्फर्डच्या एस.ओ.आय. प्रारूपातील तीन घटक म्हणजे :

- (A) प्रोडक्ट, प्रोसिजर, कंटेंट
- (B) ऑपरेशन, कंटेंट, प्रोडक्ट
- (C) ऑपरेशन, कंटेंट, ट्रान्सफॉर्मेशन
- (D) कंटेंट, प्रोडक्ट आणि कॉन्सेप्ट

प्रश्न क्र. 31 ते 35 :

खाली दिलेला परिच्छेद वाचा आणि त्याखाली दिलेल्या **पाच (31-35)** प्रश्नांचे उत्तर द्या :
मानवी तसेच प्राणी वर्तन त्या वर्तनाच्या प्रतियोजनात्मक मूल्यांच्या दृष्टिकोनातून अभ्यासता येते.

उंदरांना जेव्हा नवीन चवीचे गोड (सॅक्रीन मिसळलेले) पाणी पिकू देऊन, त्यानंतर औषधी इंजेक्शनद्वारा आजारी पाडले, तेव्हा ते गोड पाणी टाळायला शिकले. सर्वात शेवटी खाल्लेल्या नवीन पदार्थाविषयीच ही परावृत्ती होती, त्यानंतर प्यालेल्या परिचित नळाच्या पाण्याविषयी नव्हे. दुसऱ्या एका प्रयोगात,

MAY - 13316/III—B

they drank later. In another experiment rats were given saccharin water while they heard a click. Later they were shocked or made ill with a drug. Shocked rats tried to avoid the click, but drank sweet water. Sickened rats avoided the sweet water but did not run from the click. Rats are omnivores who sample new foods, but easily become baitshy. They seem to adaptively associate taste with illness and external cues with external threats.

31. The findings of the above study illustrates the principles of :

- (A) Operant conditioning
- (B) Extinction and spontaneous recovery
- (C) Evolutionary psychology
- (D) Equipotentiality

‘क्लिक’ आवाज ऐकतेवेळी उंदरांना गोड पाणी दिले व नंतर त्यांना विजेचा धक्का किंवा आजारपण भोगू दिले. ज्या उंदरांना विजेचा धक्का दिला ते ‘क्लिक’ आवाज टाळू लागले, पण गोड पाणी प्यायले. आजारी उंदरांनी गोड पाणी टाळले पण ‘क्लिक’ टाळली नाही. उंदीर हे नवीन खाद्य चारवून पहाणारे सर्वभक्षक असतात व आमिष टाळतात. ते आजारपणाचा चवीशी व परिवेश संकेतांचा धोक्याशी संबंध जुळवतात असे दिसते.

31. वरील अभ्यासामधील फलिते कशाची तत्त्वे स्पष्ट करतात ?

- (A) व्यापारक अभिसंधान
- (B) विलोपन व सहज पुनःप्राप्ती
- (C) उत्क्रांती मानसशास्त्र
- (D) समविभवता

MAY - 13316/III—B

32. Which one of the following statements maximally contradicts the principles of evolutionary psychology ?

(A) “Pigeon, rat, monkey which is which ? It doesn’t matter.”

—B.F. Skinner

(B) Different evolutionary history of organisms and the ecological problems they solve, shape their responses

(C) Trial and error learning is found in animals at different levels of evolution

(D) Useless behaviours die away or extinguish

33. The second experiment described in the passage would require a :

(A) Correlational design

(B) Latin square design

(C) Three-factor design

(D) Two-factor design

32. खालीलपैकी कोणते विधान उत्क्रांतीवादी मानसशास्त्रीय तत्वांच्या विरोधी आहे ?

(A) “कबुतर, उंदीर, माकड, कोणते कोण ?

काही फरक पडत नाही”—बी.एफ. स्किनर

(B) प्रत्येक जीवाचा उत्क्रांती इतिहास व जगण्यासाठी सोडवलेल्या परिस्थितीजन्य अडचणी ह्यामुळे त्यांच्या प्रक्रिया आकार घेतात

(C) उत्क्रांतीच्या विविध पातळ्यांवरील प्राण्या-मध्ये प्रयत्नप्रमाद अध्ययन दिसते

(D) निरूपयोगी वर्तन लोप पावते किंवा त्याचा विसर पडतो

33. दुसऱ्या प्रयोगाला ह्याची गरज भासेल :

(A) सहसंबंध आखणी

(B) लॅटिन स्क्वेअर आखणी

(C) त्रिघटक आखणी

(D) द्विघटक आखणी

MAY - 13316/III—B

34. The first experiment in the passage raises the question about the importance of :

- (A) Adaptation
- (B) Evolutionary psychology
- (C) Contiguity
- (D) US-CS associations

35. Choose the most likely statement based on the above passage :

- (A) Shocked rats may never drink sweet water again
- (B) Shocked rats may drink sweet water when conditioning fades
- (C) Shocked rats may avoid click as well as saccharine
- (D) Sick rats may conclude "It must have been something, I ate"

34. परिच्छेदातला पहिला प्रयोगामुळे पुढीलपैकी कशाच्या महत्त्वबद्दल प्रश्न निर्माण होतो ?

- (A) प्रतियोजन
- (B) उत्क्रांतीवादी मानसशास्त्र
- (C) सान्निध्य
- (D) अनुकूलित उद्दीपक व अभिसंधिक उद्दीपक ह्यातील साहचर्य

35. वरील परिच्छेदाच्या आधारे खालीलपैकी सर्वात संभाव्य वाक्य निवडा :

- (A) शॉक दिलेले उंदीर परत कधी गोड पाणी पिणार नाहीत
- (B) शॉक दिलेले उंदीर अभिसंधानाचा परिणाम घटल्यावर गोड पाणी पितील
- (C) शॉक दिलेले उंदीर गोड पाणी व 'क्लिक' दोन्ही टाळतील
- (D) आजारी उंदीर असा निष्कर्ष काढतील "माझ्या खाण्यात काहीतरी आले असणार"

MAY - 13316/III—B

36. According to Maslow, which of the following are correct in case of B-needs ?

- (1) Biographical analysis method was used to understand B-needs
- (2) Metapathologies are result of lack fulfillment of B-needs
- (3) Esteem and actualization are B-needs
- (4) Once fulfilled B-needs do not remain salient

Select the correct answer from the codes given below :

Codes :

- (A) (1) and (2)
- (B) (3) and (4)
- (C) (2) and (4)
- (D) (1), (2) and (3)

37. Which among the following is true in case of Arthur Jensen's view about intelligence ?

- (1) Jensen is a major proponent of g-factor model
- (2) Jensen argued level II abilities are distributed equally among all
- (3) Argued that IQ is largely inherited and cannot be increased
- (4) He recently supported multiple intelligence view

Select the correct answer from the codes given below :

Codes :

- (A) (1) and (3) only
- (B) (2) and (4) only
- (C) (2) and (3) only
- (D) (1), (2) and (3) only

36. मॅस्लोअनुसार बी-गरजांबाबत खालीलपैकी कोणती विधाने बरोबर आहेत ?

- (1) बी-गरजांच्या आकलनासाठी चरित्रात्मक विश्लेषण पद्धती वापरली गेली
- (2) अधिविकृती या बी-गरजा पूर्ण न झाल्याने होतात
- (3) आदर आणि आत्मवास्तविकीकरण या बी-गरजा आहेत
- (4) एकदा पूर्ण झाल्यावर बी-गरजा महत्त्वपूर्ण राहत नाहीत

खाली दिलेल्या संकेतांकामधून योग्य पर्याय निवडा :

संकेतांक :

- (A) (1) आणि (2)
- (B) (3) आणि (4)
- (C) (2) आणि (4)
- (D) (1), (2) आणि (3)

37. अर्थर जेन्सनच्या बुद्धीमत्तेविषयक दृष्टीकोनाबाबत खालीलपैकी कोणती विधाने बरोबर आहे ?

- (1) जेन्सन हा जी-घटकाचा मुख्य समर्थक आहे
- (2) जेन्सनच्या मतानुसार दुसऱ्या स्तरावरील क्षमता या सर्वांमध्ये सारख्या वितरित असतात
- (3) त्याने असे मत मांडले की बुद्ध्यांक हा मोठ्या प्रमाणात आनुवंशिक आहे आणि वाढवता येत नाही
- (4) त्याने सध्या बहुविध बुद्धीमत्ता सिद्धांताला पुष्टी दिली आहे

खाली दिलेल्या संकेतांकामधून योग्य पर्याय निवडा :

संकेतांक :

- (A) (1) आणि (3) फक्त
- (B) (2) आणि (4) फक्त
- (C) (2) आणि (3) फक्त
- (D) (1), (2) आणि (3) फक्त

MAY - 13316/III—B

38. A fourth test was added to an established selection test battery of three tests. The old and new versions were correlated to an external criterion of job proficiency. The significant change in R^2 provides an evidence for :

- (A) construct validity of the fourth test
- (B) incremental validity of the fourth test
- (C) internal consistency of the fourth test with the earlier three tests
- (D) reliability of the selection test battery of the four tests

39. Nystagmus as a symptom of substance abuse involves :

- (A) Ears
- (B) Skin
- (C) Eyes
- (D) Heart

38. तीन चाचण्या असलेल्या एका निवडचाचणीच्या बॅटरीत, चौथ्या चाचणीचा समावेश करण्यात आला. बॅटरीच्या जुन्या व नवीन व्हर्शन्सचे कार्य-नैपुण्यतेच्या एका बाह्य घटकाशी सहसंबंध काढण्यात आले. या संदर्भात लक्षणीय R^2 काय दर्शवितो ?

- (A) चौथ्या चाचणीची संकल्पनात्मक यथार्थता
- (B) चौथ्या चाचणीची वर्धी यथार्थता
- (C) चौथ्या चाचणीची इतर तीन चाचण्यांशी अंतर्गत सुसंगतता
- (D) चार चाचण्यांच्या निवडचाचणी बॅटरीची विश्वसनीयता

39. अंमली पदार्थ सेवनाच्या चिन्हांपैकी निस्टॅग्मस् ह्या चिन्हात ह्या अवयवावर परिणाम होतो :

- (A) कान
- (B) त्वचा
- (C) डोळे
- (D) हृदय

MAY - 13316/III—B

40. Match List I with List II and select the correct answer using the codes given below :

List I
(Design)

- (P) Factorial design
(Q) Block design
(R) Single-factor repeated measures design
(S) Time series design

List II
(Features)

- (1) Each subject participates under all experimental conditions
(2) Suitable for studying the interactions among the independent variables
(3) Studies the same set of experimental units on several occasions
(4) Subjects matched on some extraneous variable related to the DV
(5) Experiment with more than two IVs

Codes :

- (P) (Q) (R) (S)
(A) (2) (4) (3) (1)
(B) (5) (4) (1) (3)
(C) (2) (4) (1) (3)
(D) (5) (4) (3) (1)

40. यादी I व यादी II यातील जोड्या लावा आणि खाली दिलेल्या संकेतांकामधून योग्य उत्तर निवडा :

यादी I
(आखण्या)

- (P) घटकानुसारी आखणी
(Q) ब्लॉक आखणी
(R) एक-घटक पुनरावर्तित मापन आखणी
(S) काल-क्रमिका आखणी

यादी II
(वैशिष्ट्ये)

- (1) प्रत्येक प्रयुक्त सर्व प्रायोगिक स्थितींमध्ये सहभागी होतो
(2) स्वतंत्र परिवर्त्यामधील अंतर्क्रियांचा अभ्यास करण्यास योग्य
(3) त्याच प्रायोगिक एकाकांचा अनेकवेळा अभ्यास केला जातो
(4) आश्रित परिवर्त्याशी संबंधित बाह्य परिवर्त्यावर प्रयुक्ताचे अनुरूपण केले जाते
(5) दोनपेक्षा अधिक स्वतंत्र परिवर्त्य असलेला प्रयोग

संकेतांक :

- (P) (Q) (R) (S)
(A) (2) (4) (3) (1)
(B) (5) (4) (1) (3)
(C) (2) (4) (1) (3)
(D) (5) (4) (3) (1)

MAY - 13316/III—B

41. Which of the following statement/s is/are true about culture fair tests ?

- (1) They attempt to minimize the use of language
- (2) They attempt to assess the effects of culture on people's intellectual and creative skills
- (3) Suitable different versions of the test are devised for different cultural groups
- (4) They are composed of materials to which all socio-cultural groups have been presumably exposed

Codes :

- (A) (1) only
- (B) (1) and (4) only
- (C) (1), (2) and (3) only
- (D) (2), (3) and (4) only

42. A competent and well-performing female middle-level manager did not consider herself as suitable for the position of senior manager thinking that females are not suitable for such high positions. This is a typical example of :

- (A) high motivation to avoid failure
- (B) gender discrimination
- (C) low motivation to approach success
- (D) glass-ceiling phenomenon

41. संस्कृती निर्दोष चाचण्यांच्या संदर्भात कोणती/कोणते विधान/विधाने खरी आहेत ?

- (1) त्या भाषेचा वापर कमीत कमी करतात
- (2) त्या संस्कृतीचा लोकांच्या बौद्धिक व सर्जनात्मक कौशल्यांवर काय परिणाम होतो यांचे मूल्यांकन करतात
- (3) विविध सांस्कृतिक समूहांसाठी चाचणीच्या वेगळ्या आवृत्त्या तयार करतात
- (4) सर्व सामाजिक-सांस्कृतिक समूहांना परिचित असलेल्या साहित्यापासून त्यांची रचना केली जाते

संकेतांक :

- (A) (1) फक्त
- (B) (1) आणि (4) फक्त
- (C) (1), (2) आणि (3) फक्त
- (D) (2), (3) आणि (4) फक्त

42. एक सक्षम व उत्तम कार्य करणारी मध्यस्तरीय महिला व्यवस्थापक स्वतःला उच्चस्तरावर काम करण्यासाठी अयोग्य मानत होती. इतक्या उच्चपदावर महिला काम करू शकत नाहीत असा तिचा समज होता. हे प्रामुख्याने कसले उदाहरण आहे ?

- (A) अपयश टाळण्याची प्रेरणा
- (B) लिंग विभेदन
- (C) यश संपादित करण्याची कमी प्रेरणा
- (D) ग्लास सीलिंग फिनॉमिनन

MAY - 13316/III—B

43. Match List I with List II and select the correct answer from the codes given below :

List I

(Projective Test)

- (P) TAT
- (Q) Rorschach
- (R) CAT
- (S) RPFs

List II

(Characteristic)

- (1) Uses animal drawings
- (2) Aggression measurement
- (3) Exner scoring system
- (4) Analysis of stories

Codes :

- (P) (Q) (R) (S)
- (A) (4) (3) (1) (2)
- (B) (2) (3) (1) (4)
- (C) (3) (4) (1) (2)
- (D) (4) (2) (3) (1)

43. यादी I व यादी II यातील जोड्या लावा आणि खाली दिलेल्या संकेतांकामधून योग्य उत्तर निवडा :

यादी I

(प्रक्षेपण चाचणी)

- (P) टी.ए.टी.
- (Q) रोर्शा
- (R) सी.ए.टी.
- (S) आर.पी.एफ.एस.

यादी II

(गुणवैशिष्ट्य)

- (1) प्राण्यांच्या चित्रांचा वापर
- (2) आक्रमकतेचे मापन
- (3) एक्सनरची गुणांकन पद्धती
- (4) गोष्टींचे विश्लेषण

संकेतांक :

- (P) (Q) (R) (S)
- (A) (4) (3) (1) (2)
- (B) (2) (3) (1) (4)
- (C) (3) (4) (1) (2)
- (D) (4) (2) (3) (1)

MAY - 13316/III—B

44. The following are the acronyms for diagnostic classification for clinical disorders :

- (1) ICD
- (2) DSM
- (3) RDC
- (4) LPS

Select the correct answer from the codes given below :

Codes :

- (A) (1) and (2) only
- (B) (2) and (3) only
- (C) (1), (2) and (3) only
- (D) (1), (2) and (4) only

45. Which of the following is/are measure/s of originality ?

- (1) Consequences
- (2) TTCT-Figural
- (3) Alternative uses
- (4) Word fluency

Select the correct answer from the codes given below :

Codes :

- (A) (2) only
- (B) (2) and (3) only
- (C) (3) and (4) only
- (D) (1), (2) and (3) only

44. खालील अक्षरे मानसिक आजारांच्या वर्गीकरणाची निर्देशक अद्याक्षरे आहेत :

- (1) आय.सी.डी.
- (2) डी.एस.एम.
- (3) आर.डी.सी.
- (4) एल.पी.एस.

खाली दिलेल्या संकेतांकामधून योग्य पर्याय निवडा :

संकेतांक :

- (A) (1) आणि (2) फक्त
- (B) (2) आणि (3) फक्त
- (C) (1), (2) आणि (3) फक्त
- (D) (1), (2) आणि (4) फक्त

45. खालीलपैकी कोणते मौलिकतेचे मापक आहे/आहेत ?

- (1) कॅन्सिक्वेन्सेस्
- (2) टी.टी.सी.टी.-फिगरल
- (3) आल्टरनेटिव्ह युसिस्
- (4) वर्ड फ्लुअन्सी

खाली दिलेल्या संकेतांकामधून योग्य पर्याय निवडा :

संकेतांक :

- (A) (2) फक्त
- (B) (2) आणि (3) फक्त
- (C) (3) आणि (4) फक्त
- (D) (1), (2) आणि (3) फक्त

MAY - 13316/III—B

46. Researches on REM sleep have found that greater amount of time is taken up by REM sleep in one of the stages :

- (A) Infancy
- (B) Childhood
- (C) Adulthood
- (D) Old age

47. In which of the following stages, the quality of one's friendship become one of the strongest determinants of self-esteem ?

- (A) Childhood
- (B) Adolescence
- (C) Adulthood
- (D) Old age

46. REM निद्रेवरील केलेल्या संशोधनातून दिसून येते कि खालीलपैकी एका अवस्थेत, निद्रेचा मोठा भाग REM निद्रेचा असतो :

- (A) अर्भकावस्था
- (B) बाल्यावस्था
- (C) प्रौढावस्था
- (D) वृद्धावस्था

47. खालीलपैकी कोणत्या अवस्थेत, मैत्रीची गुणवत्ता, स्व-आदराच्या बलशाली निर्धारकांपैकी एक आहे ?

- (A) बाल्यावस्था
- (B) कुमारावस्था
- (C) प्रौढावस्था
- (D) वृद्धावस्था

MAY - 13316/III—B

48. Which of the following is/are the content theory/theories of work-motivation ?

- (1) Alderfer's ERG theory
- (2) Herzberg's two-factor theory of work motivation
- (3) McClelland's theory of needs
- (4) Porter and Lawler's performance satisfaction theory

Select the correct answer from the codes given below :

Codes :

- (A) (2) only
- (B) (2) and (3) only
- (C) (1), (2) and (3) only
- (D) (1), (2) and (4) only

48. पुढीलपैकी कोणती/कोणत्या कार्यप्रेरणाची/च्या आशय उपपत्ती आहे/आहेत ?

- (1) अँल्डरफरची ERG उपपत्ती
- (2) हर्झबर्गचा कार्यप्रेरणेचा द्विघटक सिद्धांत
- (3) मॅक्लीलँडची गरज उपपत्ती
- (4) पोर्टर आणि लॉलरची निवर्तन समाधान उपपत्ती

खाली दिलेल्या संकेतांकामधून योग्य पर्याय निवडा :

संकेतांक :

- (A) (2) फक्त
- (B) (2) आणि (3) फक्त
- (C) (1), (2) आणि (3) फक्त
- (D) (1), (2) आणि (4) फक्त

MAY - 13316/III—B

49. Cued recall test confirm that loss of information from LTM is due to problem of :

- (A) Encoding of information
- (B) Storage of information
- (C) Availability of information
- (D) Accessibility of information

50. Which is/are correct about the analogy theory of syllogistic reasoning ?

- (1) It uses only abstract syllogisms
- (2) It uses only concrete syllogisms
- (3) Premises are represented as mental models
- (4) People initially test representations by searching counter-instances

Select the correct answer from the codes given below :

Codes :

- (A) (2) only
- (B) (2) and (3) only
- (C) (1), (3) and (4) only
- (D) (2), (3) and (4) only

49. सूचक प्रत्यावहन चाचणी हे पुष्ट करते की दीर्घकालिक स्मृतीतून माहितीचे विलोपन खालील समस्येमुळे होते :

- (A) माहितीचे संकेतन
- (B) माहितीचा साठा
- (C) माहितीची उपलब्धता
- (D) माहितीची सुगमता

50. संवाक्य तर्काच्या सादृष्यानुमान सिद्धांताबाबत खालीलपैकी कोणते बरोबर आहे ?

- (1) ते फक्त अमूर्त संवाक्यांचा वापर करतात
- (2) ते फक्त मूर्त संवाक्यांचा वापर करतात
- (3) आधारविधानांना मानसिक प्रतिरूप म्हणून प्रतिरूपण करण्यात येते
- (4) लोक सुरुवातीला प्रतिरूपणाची चाचणी विरोधी उदाहरणे शोधून करतात

खालील दिलेल्या संकेतांकामधून योग्य पर्याय निवडा :

संकेतांक :

- (A) (2) फक्त
- (B) (2) आणि (3) फक्त
- (C) (1), (3) आणि (4) फक्त
- (D) (2), (3) आणि (4) फक्त

MAY - 13316/III—B

51. The flashbulb memories that people reported tend to include which of the following categories of information ?

- (1) Location
- (2) Activity
- (3) Source
- (4) Emotion

Select the correct answer from the codes given below :

Codes :

- (A) (1) and (4) only
- (B) (1), (2) and (3) only
- (C) (1), (3) and (4) only
- (D) (1), (2), (3) and (4) only

51. लख्खस्मृती (flashbulb)चे अहवालात्मक वर्णन ज्या लोकांनी दिले आहेत, ते लोक खालीलपैकी कोणत्या गटात समाविष्ट होणारी माहिती देतात ?

- (1) स्थान
- (2) क्रिया
- (3) उगम
- (4) भावना

खाली दिलेल्या संकेतांकामधून योग्य पर्याय

निवडा :

संकेतांक :

- (A) (1) आणि (4) फक्त
- (B) (1), (2) आणि (3) फक्त
- (C) (1), (3) आणि (4) फक्त
- (D) (1), (2), (3) आणि (4) फक्त

MAY - 13316/III—B

52. In the digestive process, insulin is *not* responsible for :

- (A) Use of glucose as primary energy source
- (B) Conversion of deoxygenated to oxygenated blood
- (C) Storage of blood borne fuels
- (D) Glycogen storage in liver and muscles

53. In the human brain, the work of processing new information and routing it to parts of the cortex for permanent storage is carried out primarily by :

- (A) hippocampus
- (B) hypothalamus
- (C) hypoglossal nerve
- (D) hepatic tissues

52. पचनक्रियेत, इन्स्युलिन ह्यासाठी जबाबदार नाही :

- (A) ताकदीचा प्राथमिक स्रोत म्हणून ग्लुकोजचा वापर
- (B) प्राणवायुविरहित रक्ताचे प्राणवायुयुक्त रक्तात रूपांतर
- (C) रक्तातील इंधनाचा साठा
- (D) लिव्हर व स्नायु ह्यात ग्लायकोजेनचा साठा

53. मानवी मेंदूत, नवीन माहितीवर प्रक्रिया करण्याचे व बाह्यकांच्या विविध जागी पाठवण्याचे कार्य मुख्यत्वेकरून हा घटक पार पाडतो :

- (A) हिप्पोकॅम्पस्
- (B) हायपोथॅलॅमस
- (C) हायपोग्लॉसल् चेटा
- (D) हिपॅटिक उत्ती

MAY - 13316/III—B

54. Match List I with List II and select the correct answer from the codes given below :

List I
(Theory)

- (P) James-Lange
- (Q) Cannon-Bard
- (R) Schacter-Singer
- (S) Lazarus's cognitive mediation theory

List II
(Explanation)

- (1) Emotion and physiological arousal occur simultaneously
- (2) Appraisal of stimulus alone leads to emotional reaction
- (3) Physical arousal and cue based label both lead to emotion
- (4) Physical arousal leads to emotional labelling

Codes :

- (P) (Q) (R) (S)
- (A) (3) (4) (2) (1)
- (B) (2) (3) (1) (4)
- (C) (1) (2) (4) (3)
- (D) (4) (1) (3) (2)

54. यादी I व यादी II यातील जोड्या लावा आणि खाली दिलेल्या संकेतांकामधून योग्य उत्तर निवडा :

यादी I
(सिद्धांत)

- (P) जेम्स-लॅंग
- (Q) कॅनन-बार्ड
- (R) शॅस्टर-सिंगर
- (S) लाझारसची बोधनिक मध्यस्ती सिद्धांत

यादी II
(स्पष्टीकरण)

- (1) भावनिक आणि शारीरिक जागरण (अराउजल) एकाच वेळी होतात
- (2) फक्त उद्दीपकाचे निर्धारण भावनिक प्रतिक्रिया निर्माण करते
- (3) शारीरिक जागरण आणि संकेत आधारित लेबल हे दोन्ही भावना निर्माण करतात
- (4) शारीरिक जागरण हे भावनिक लेबलिंग - कडे नेते

संकेतांक :

- (P) (Q) (R) (S)
- (A) (3) (4) (2) (1)
- (B) (2) (3) (1) (4)
- (C) (1) (2) (4) (3)
- (D) (4) (1) (3) (2)

MAY - 13316/III—B

55. Match List I with List II and select the correct answer using the codes given below :

List I**(Paraphilias)**

- (P) Fetishism
(Q) Pedophilia
(R) Necrophilia
(S) Frotteurism

List II**(Object)**

- (1) Touching non-consenting person
(2) Dead body
(3) Prepubescent child
(4) Non-living objects

Codes :

- (P) (Q) (R) (S)
(A) (4) (3) (2) (1)
(B) (3) (1) (4) (2)
(C) (1) (2) (3) (4)
(D) (2) (4) (1) (3)

55. यादी I व यादी II यातील जोड्या लावा आणि खाली दिलेल्या संकेतांकामधून योग्य उत्तर निवडा :

यादी I**(पॅरॅफिलिया)**

- (P) फेटिशिझम्
(Q) पीडोफीलिया
(R) नेक्रोफीलिया
(S) फ्रॉटरिझम्

यादी II**(लक्ष्य)**

- (1) इच्छेविरुद्ध स्पर्श
(2) मृत शरीर
(3) पौगंडावस्थेपूर्व मूल
(4) निर्जीव वस्तू

संकेतांक :

- (P) (Q) (R) (S)
(A) (4) (3) (2) (1)
(B) (3) (1) (4) (2)
(C) (1) (2) (3) (4)
(D) (2) (4) (1) (3)

MAY - 13316/III—B

56. People with this types of perceptual style may have difficulty with embeded figure test :

- (A) Flexible
- (B) Constricted
- (C) Field independent
- (D) Field dependent

57. Reasoning in more abstract, idealistic and logical ways is characteristics of :

- (A) Formal operational stage
- (B) Sensorimotor stage
- (C) Preoperational stage
- (D) Concrete operational stage

56. अंतर्हीत आकृतीचाचणी अश्याप्रकाराची संवेदनशैली असलेल्या व्यक्तीकरिता कठिण जाते :

- (A) लवचिकता
- (B) संकुचितता
- (C) क्षेत्र स्वतंत्र
- (D) क्षेत्र अवलंबी

57. अमूर्त, आदर्शवादी व तर्कशुद्ध स्वरूपात युक्तिवाद करणे हे याचे वैशिष्ट्ये आहे :

- (A) औपचारिक संक्रियात्मक अवस्था
- (B) वेदनकार्यिक अवस्था
- (C) पूर्वसंक्रियात्मक अवस्था
- (D) मूर्तसंक्रियात्मक अवस्था

MAY - 13316/III—B

58. Which of the following is *not* correct regarding Chomsky's theory of language ?

- (A) Distinction between deep and surface structures
- (B) Support of the Language Acquisition Device (LAD)
- (C) Support of non-modularity of mind for language acquisition
- (D) Use of click-studies to test hypothesis

59. Which of the following is a disadvantage of group counselling ?

- (A) Clients share the counsellor's time
- (B) Clients see how other people have handled the problem
- (C) Clients get social support from others
- (D) Clients interact with others socially

58. खालीलपैकी कोणते चोम्स्कीच्या भाषेच्या उपपत्तीबाबत बरोबर नाही ?

- (A) पृष्ठ व सखोल संरचनांमधील फरक
- (B) भाषा संपादन यंत्रणेला (लॅन्ग्वेज अक्विसिशन डिव्हाइस) मान्यता
- (C) भाषा संपादनामध्ये मनाच्या नॉन-मोड्युलॅरीटीला मान्यता
- (D) अभ्युपगमाच्या पडताळणीसाठी क्लिक अभ्यासांचा वापर

59. खालीलपैकी कोणते समूह समुपदेशनाचे तोटे आहेत ?

- (A) समुपदेशकाचा वेळ रुग्णांमध्ये वाटला जातो
- (B) इतर व्यक्तींनी समस्या कशी हाताळली आहे हे रुग्ण पाहतो
- (C) रुग्णांना इतरांकडून सामाजिक आधार मिळतो
- (D) रुग्ण हे इतरांशी सामाजिक आंतरक्रिया करतात

MAY - 13316/III—B

60. Which of the following are basic assumptions of logotherapy ?

- (1) Life has meaning under all circumstances
- (2) Individuals have the motivation to search meaning
- (3) Humans have free will
- (4) Ultimate meaning has to be achieved from momentary meaning

Select the correct answer from the codes given below :

Codes :

- (A) (1) and (3)
- (B) (1), (3) and (4)
- (C) (1), (2) and (3)
- (D) (2), (3) and (4)

61. Convergent thinking is least effective when :

- (1) Problems are defined clearly
- (2) an innovative result is required
- (3) a sequential approach is required
- (4) a problem has multiple correct answer

Select the correct answer from the codes given below :

Codes :

- (A) (1) and (4) only
- (B) (2) and (4) only
- (C) (1), (2) and (4) only
- (D) (1), (2) and (3) only

60. लोगोथेरपीची मूलभूत गृहीतके खालीलपैकी कोणती आहेत ?

- (1) सर्व परिस्थितीमध्ये जीवनाला अर्थ आसतो
- (2) मानवाला अर्थ शोधण्याची प्रेरणा असते
- (3) माणसांना मुक्त इच्छा असते
- (4) सर्वोच्च अर्थ हा क्षणिक अर्थामधून मिळतो

खाली दिलेल्या संकेतांकामधून योग्य पर्याय निवडा :

संकेतांक :

- (A) (1) व (3)
- (B) (1), (3) व (4)
- (C) (1), (2) व (3)
- (D) (2), (3) व (4)

61. संलक्षी विचाराची उपयुक्तता तेंव्हा निम्न असते जेंव्हा :

- (1) समस्या या स्पष्टपणे मांडलेल्या असतात
- (2) नाविन्यपूर्ण परिणामाची आवश्यकता असते
- (3) अनुक्रमिक उपगमाची आवश्यकता असते
- (4) समस्येला अनेक बरोबर उत्तर असतात

खाली दिलेल्या संकेतांकामधून योग्य पर्याय निवडा :

संकेतांक :

- (A) (1) आणि (4) फक्त
- (B) (2) आणि (4) फक्त
- (C) (1), (2) आणि (4) फक्त
- (D) (1), (2) आणि (3) फक्त

MAY - 13316/III—B

62. Match the items of List I with List II and choose the right answer from the codes given below :

List I**(Frequency names/types)**

(P) alpha

(Q) beta

(R) theta

(S) delta

List II**(Frequency in hertz)**

(1) 1-3 Hz

(2) 8-12 Hz

(3) 13-30 Hz

(4) 3.5-7.5 Hz

Codes :

(P) (Q) (R) (S)

(A) (4) (2) (1) (3)

(B) (3) (1) (2) (4)

(C) (1) (4) (3) (2)

(D) (2) (3) (4) (1)

62. यादी I व यादी II यातील जोड्या लावा आणि खालील दिलेल्या संकेतांकामधून योग्य उत्तर निवडा :

यादी I**(वारंवारिता प्रकार)**

(P) अल्फा

(Q) बीटा

(R) थीटा

(S) डेल्टा

यादी II**(हर्ट्झ मध्ये वारंवारिता)**

(1) 1-3 Hz

(2) 8-12 Hz

(3) 13-30 Hz

(4) 3.5-7.5 Hz

संकेतांक :

(P) (Q) (R) (S)

(A) (4) (2) (1) (3)

(B) (3) (1) (2) (4)

(C) (1) (4) (3) (2)

(D) (2) (3) (4) (1)

MAY - 13316/III—B

63. Arrange the following stages sequentially as a person falls asleep :

- (A) Delta → Alpha → K complexes → REM
- (B) Alpha → K complexes → Delta → REM
- (C) REM → Alpha → Delta → K complexes
- (D) K complexes → Alpha → REM → Delta

64. According to Prospects theory :

- (1) People are risk-averse with losses
- (2) People are risk-lovers with losses
- (3) People are risk-lovers with gains
- (4) People are risk-averse with gains

Select the correct answer from the codes given below :

Codes :

- (A) (1) and (4) only
- (B) (2) and (4) only
- (C) (1) and (3) only
- (D) (2) and (3) only

63. व्यक्तीला झोप लागत असतानाच्या टप्प्यांचा क्रम असा असतो :

- (A) डेल्टा → अल्फा → के कॉम्प्लेक्स → आर.ई.एम.
- (B) अल्फा → के कॉम्प्लेक्स → डेल्टा → आर.ई.एम.
- (C) आर.ई.एम. → अल्फा → डेल्टा → के कॉम्प्लेक्स
- (D) के कॉम्प्लेक्स → अल्फा → आर.ई.एम. → डेल्टा

64. प्रॉस्पेक्ट्स सिद्धांतानुसार :

- (1) लोक तोटा होतो तेव्हा जोखिम-पराङ्मुख असतात
- (2) लोक तोटा होतो तेव्हा जोखिम-प्रिय असतात
- (3) लोक फायदा होतो तेव्हा जोखिम-प्रिय असतात
- (4) लोक फायदा होतो तेव्हा जोखिम-पराङ्मुख असतात

खाली दिलेल्या संकेतांकामधून योग्य पर्याय निवडा :

संकेतांक :

- (A) (1) आणि (4) फक्त
- (B) (2) आणि (4) फक्त
- (C) (1) आणि (3) फक्त
- (D) (2) आणि (3) फक्त

MAY - 13316/III—B

65. Which of the following scaling method/s has/have been proposed by L.L. Thurstone ?

- (1) Cumulative scale
- (2) Paired comparison
- (3) Scale discrimination technique
- (4) Successive intervals

Select the correct answer from the codes given below :

Codes :

- (A) (2) only
- (B) (2) and (3) only
- (C) (2) and (4) only
- (D) (1), (2) and (4) only

66. A type of social influence in which individuals change their attitude or behaviour in order to adhere to social standard is :

- (A) Compliance
- (B) Conformity
- (C) Obedience
- (D) Social norm

65. पुढीलपैकी कोणती/कोणत्या मापनीकरण पद्धती एल.एल. थर्स्टनने दिलेली/दिलेल्या आहेत ?

- (1) संचयी मापनी
- (2) युग्म-तुलना पद्धती
- (3) मापनी भेदन तंत्र
- (4) अनुवर्ती अंतराल पद्धती

खाली दिलेल्या संकेतांकामधून योग्य पर्याय निवडा :

संकेतांक :

- (A) (2) फक्त
- (B) (2) आणि (3) फक्त
- (C) (2) आणि (4) फक्त
- (D) (1), (2) आणि (4) फक्त

66. ज्यात व्यक्ती तिच्या अभिवृत्ती आणि वर्तन सामाजिक मानदंडांना धरून राहण्यासाठी बदलतात, अशा प्रभावाला काय म्हणतात ?

- (A) अनुपालन
- (B) अनुसारिता
- (C) आज्ञाधारकता
- (D) सामाजिक मानक

MAY - 13316/III—B

67. According to Ekman, which of the following are distinctive features of basic emotions ?

- (1) brief duration
- (2) specific universal signal
- (3) general ontogenic and phylogenic past
- (4) specific physiology

Select the correct answer from the codes given below :

Codes :

- (A) (1) and (3) only
- (B) (2) and (4) only
- (C) (1), (2) and (4) only
- (D) (1), (2) and (3) only

68. Which of the following is/are correct assumption/s of evolutionary social psychology ?

- (1) Adaptations are domain specific
- (2) Reproductive success is important determinant
- (3) Mechanisms are evolved to serve some purpose
- (4) Evolved design mechanism show time delay

Select the correct answer from the codes given below :

Codes :

- (A) (1) only
- (B) (2) and (3) only
- (C) (1), (2) and (4) only
- (D) (2), (3) and (4) only

67. एकमनच्या मतानुसार मूलभूत भावनांची खास वैशिष्ट्ये खालीलपैकी कोणती आहेत ?

- (1) थोडा कालावधी
- (2) विशिष्ट सार्वत्रिक संकेत
- (3) सामान्य व्यष्टीजनन आणि जातिजनन
- (4) विशिष्ट शरीरशास्त्रीय आधार

खाली दिलेल्या संकेतांकामधून योग्य पर्याय निवडा :

संकेतांक :

- (A) (1) आणि (3) फक्त
- (B) (2) आणि (4) फक्त
- (C) (1), (2) आणि (4) फक्त
- (D) (1), (2) आणि (3) फक्त

68. खालीलपैकी कोणती/कोणत्या उत्क्रांतीवादी सामाजिक मानसशास्त्राचे/मानसशास्त्राची योग्य गृहीतके आहेत ?

- (1) प्रतियोजकता ही क्षेत्र विशिष्ट आसते
- (2) प्रजोत्पादन यश हे महत्त्वाचे निर्धारक आहे
- (3) यंत्रणा या विशिष्ट कार्यासाठी विकसित होतात
- (4) उत्क्रांत यंत्रणा या काळापेक्षा उशीर दर्शवतात

खाली दिलेल्या संकेतांकामधून योग्य पर्याय निवडा :

संकेतांक :

- (A) (1) फक्त
- (B) (2) आणि (3) फक्त
- (C) (1), (2) आणि (4) फक्त
- (D) (2), (3) आणि (4) फक्त

MAY - 13316/III—B

69. Match List I with List II and select the correct answer using the codes given below :

List I**(Developmental Stage)**

- (P) Second year
(Q) Sixth year to onset of puberty
(R) Early adulthood
(S) Later adulthood

List II**(Favourable Outcome)**

- (1) Method and competence
(2) Self control and will power
(3) Renunciation and wisdom
(4) Application and love

Codes :

- (P) (Q) (R) (S)
(A) (2) (1) (4) (3)
(B) (2) (4) (3) (1)
(C) (2) (3) (4) (1)
(D) (1) (3) (4) (2)

69. यादी I व यादी II यातील जोड्या लावा आणि खाली दिलेल्या संकेतांकामधून योग्य उत्तर निवडा :

यादी I**(विकासाची अवस्था)**

- (P) द्वितीय वर्ष
(Q) सहावे वर्ष ते पौगंडावस्थेची सुरुवात
(R) पूर्व प्रौढावस्था
(S) पश्चात प्रौढावस्था

यादी II**(फायदेशीर परिणाम)**

- (1) पद्धत व कौशल्य
(2) स्वनियंत्रण आणि इच्छाशक्ती
(3) त्याग व शहाणपण
(4) संलग्नता व प्रेम

संकेतांक :

- (P) (Q) (R) (S)
(A) (2) (1) (4) (3)
(B) (2) (4) (3) (1)
(C) (2) (3) (4) (1)
(D) (1) (3) (4) (2)

MAY - 13316/III—B

70. Which of the following statement/s best express(es) the relationship between intrinsic motivation and external reward ?

- (1) External reward reduces intrinsic motivation for innately interesting tasks
- (2) External reward increases intrinsic motivation for innately interesting tasks
- (3) External reward reduces intrinsic motivation for tasks that are uninteresting
- (4) External reward increases intrinsic motivation for tasks that are uninteresting

Select the correct answer from the codes given below :

Codes :

- (A) (1) only
- (B) (1) and (3) only
- (C) (2) and (4) only
- (D) (2) and (3) only

71. The memories that are most vulnerable to forgetting are :

- (A) Semantic
- (B) Episodic
- (C) Procedural
- (D) Self-reference

70. खालीलपैकी कोणते/कोणती विधान/विधाने अंतःस्थ प्रेरणा आणि बाह्य पारितोषिक यांच्यातील नाते-संबंध दर्शवितात ?

- (1) बाह्य पारितोषिक हे अंतर्गत अभिरुची असलेल्या कार्यासाठी अंतःस्थ प्रेरणा कमी करतात
- (2) बाह्य पारितोषिक हे अंतर्गत अभिरुची असलेल्या कार्यासाठी अंतःस्थ प्रेरणा वाढवतात
- (3) बाह्य पारितोषिक हे कंटाळवाण्या कार्यासाठी अंतःस्थ प्रेरणा कमी करते
- (4) बाह्य पारितोषिक हे कंटाळवाण्या कार्यासाठी अंतःस्थ प्रेरणा वाढवते

खाली दिलेल्या संकेतांकामधून योग्य पर्याय निवडा :

संकेतांक :

- (A) (1) फक्त
- (B) (1) आणि (3) फक्त
- (C) (2) आणि (4) फक्त
- (D) (2) आणि (3) फक्त

71. पुढीलपैकी कोणत्या स्मृतीचे विलोपन होण्याची सर्वाधिक शक्यता आहे ?

- (A) अर्थपर स्मृती
- (B) घटनापर स्मृती
- (C) कार्यिक स्मृती
- (D) स्व-संदर्भ स्मृती

MAY - 13316/III—B

72. According to Salovey and Mayer, EI abilities include :

- (1) Understanding emotions
- (2) Using emotions
- (3) Self Awareness
- (4) Perceiving emotions

Select the correct answer from the codes given below :

Codes :

- (A) (1) and (2) only
- (B) (2) and (3) only
- (C) (1), (2) and (3) only
- (D) (1), (2) and (4) only

73. Which of the following ways have been used in studying emotions in Psychology ?

- (1) Inducing emotional states as IV
- (2) Inducing emotional states as DV
- (3) Naturally occurring temporary emotional states
- (4) Hypothetical emotional states

Select the correct answer from the codes given below :

Codes :

- (A) (1) and (2) only
- (B) (1), (2) and (3) only
- (C) (2), (3) and (4) only
- (D) (1), (2), (3) and (4) only

72. सॅलोव्हे आणि मायर यांच्या मतानुसार इ.आय. क्षमतांमध्ये काय समाविष्ट होतात ?

- (1) भावना समजून घेणे
- (2) भावना वापरणे
- (3) स्व-भान
- (4) भावनांचे संवेदन

खाली दिलेल्या संकेतांकामधून योग्य पर्याय निवडा :

संकेतांक :

- (A) (1) आणि (2) फक्त
- (B) (2) आणि (3) फक्त
- (C) (1), (2) आणि (3) फक्त
- (D) (1), (2) आणि (4) फक्त

73. भावनांच्या मानसशास्त्रीय अभ्यासासाठी खालीलपैकी कोणते मार्ग वापरले गेले आहेत ?

- (1) भावनिक स्थिती या स्वतंत्र परिवर्त्य म्हणून प्रवर्तित करणे
- (2) भावनिक स्थिती या आश्रित परिवर्त्य म्हणून प्रवर्तित करणे
- (3) नैसर्गिकरित्या निर्माण होणाऱ्या तात्कालिक भावनिक स्थिती
- (4) हायपोथेटिकल भावनिक स्थिती

खाली दिलेल्या संकेतांकामधून योग्य पर्याय निवडा :

संकेतांक :

- (A) (1) आणि (2) फक्त
- (B) (1), (2) आणि (3) फक्त
- (C) (2), (3) आणि (4) फक्त
- (D) (1), (2), (3) आणि (4) फक्त

MAY - 13316/III—B

74. Stress and performance relationship

is best represented by :

(A) Ekman's Law

(B) Schacter's Law

(C) Yerkes's Dodson Law

(D) Plutchik's Law

75. Which of the following is *not* egotism

explanation of altruism ?

(A) Reciprocity

(B) Mood enhancement

(C) Empathic joy

(D) Empathy-altruism hypothesis

74. तणाव व निर्वर्तन ह्यामधील संबंध ह्या नियमाद्वारे

स्पष्ट होतो :

(A) एकमनचा नियम

(B) शॅक्टरचा नियम

(C) यर्क्स-डॉडसनचा नियम

(D) प्लुटचिकचा नियम

75. खालीलपैकी कोणते परहितवृत्तीचे आत्मगौरवी

स्पष्टीकरण नाही ?

(A) पारस्परिकता

(B) भावस्थिती सुधारणा

(C) तदनुभूती आनंद

(D) तदनुभूती-परहितवृत्ती उपपत्ती

MAY - 13316/III—B

ROUGH WORK

prepp
Your Personal Exam Guide